

2018-03-05

TJÄNSTESKRIVELSE
UBN 2014/242-630

Utbildningsnämnden

Resultatredovisning av elevresultat i grundskolan och gymnasieskolan våren 2017, del II

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Elevresultaten i Nackas grundskolor fortsätter att ligga på en hög nivå. I skrivelsen visas också hur elevers resultat utvecklas mellan årskurs 3 och 6 i nationellt prov, och mellan årskurs 6 och 9 i betygen. Jämförelsen visar att det inte oväntat finns ett samband mellan elevers resultat vid olika tillfällen. Många elever har också en positiv utveckling av sina resultat. Ett exempel är att bland dem som inte nått kravnivån i provet i årskurs 3 fick nio av tio elever godkänt provbetyg i årskurs 6. Det finns också elever som trots goda resultat i provet i årskurs 3 inte når så höga resultat i årskurs 6. En jämförelse mellan skolor för eleverna som inte klarade kravnivån i årskurs 3, visar att resultaten i provet i årskurs 6 varierar mellan skolorna, främst i matematik.

Liksom för grundskolan är resultaten för Nackas gymnasieskolor på en fortsatt hög nivå. Den genomsnittliga betygspoängen är den högsta sedan den nya gymnasieskolan infördes – 15,2 poäng. Andel elever som tog sin gymnasieexamen inom avsedda tre år var 83 procent, vilket avviker positivt från såväl länet som riket. Det gäller även andel av avgångseleverna 2017 som tog sin gymnasieexamen, men där är skillnaden inte lika markant. Resultaten mellan gymnasieskolorna varierar dock. Även sett ur perspektivet folkbokförda Nackaelever är resultaten goda jämförelsevis.

Ärendet

I kvalitetsanalysen för 2017 gavs en övergripande bild av resultaten för grundskolan och gymnasieskolan från våren 2017. I denna tjänsteskrivelse gör utbildningsenheten en mer utförlig redovisning. När det gäller grundskolan fick utbildningsnämnden i september 2017 också en första redovisning av resultaten i september, baserad på utbildningsenhetens

bearbetningar av statistik. Denna tjänsteskrivelse baseras framförallt på nationella statistik från Skolverket och Kolada-databasen¹.

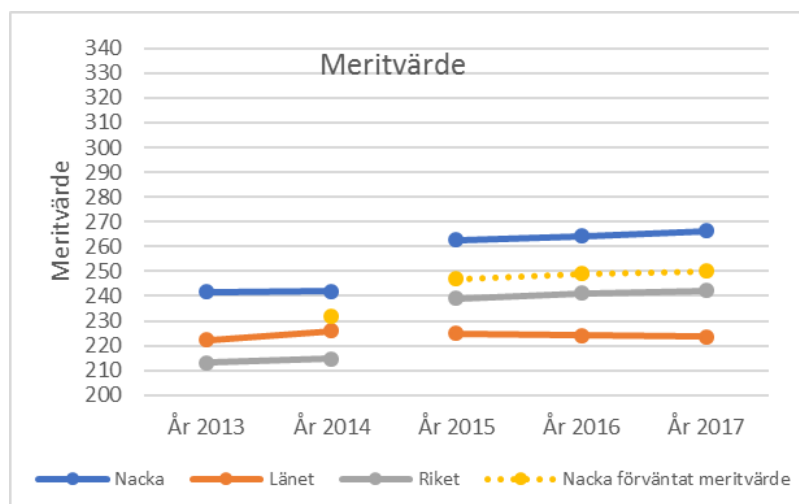
Skrivelsen visar också hur elevers resultat utvecklas mellan nationella prov i årskurs 3 och 6 samt mellan betygen i årskurs 6 och 9. Jämförelsen när det gäller nationella prov baseras på utbildningsenhetens bearbetning, medan betygsjämförelsen är beräknad av Skolverket. I december 2016 fick utbildningsnämnden för andra gången en redovisning av hur elever resultat utvecklas mellan olika tillfällen i grundskolan. Nu har utbildningsenheten även tagit fram uppgifter på skolnivå när det gäller jämförelsen för de nationella proven. Underlaget kommer att diskuteras med rektorerna på resultatdialogerna under våren.

Grundskolan

Goda betygsresultat i årskurs 9

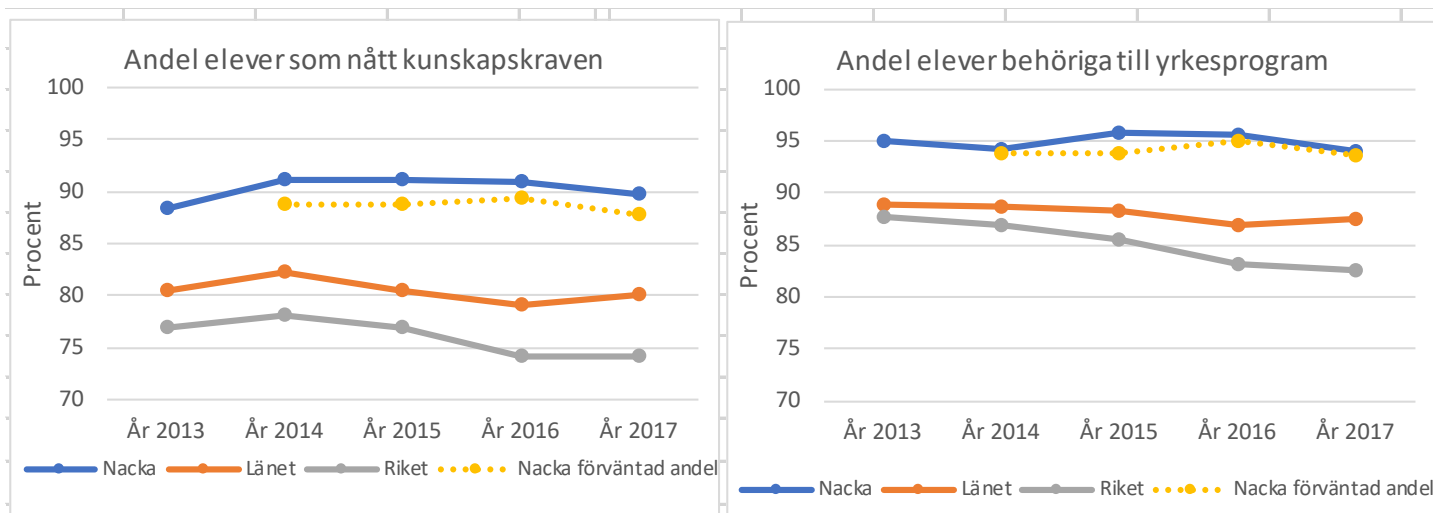
Elevresultaten i Nackas grundskolor fortsätter att ligga på en hög nivå. Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 var 266 poäng våren 2017. Av alla elever i årskurs 9 blev 94 procent behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram och 90 procent nådde kunskapskraven i alla ämnen. Det är höga nivåer, även om resultatet för de två sistnämnda måtten minskat något sedan förra året.

Figur 1: Betygsstatistik för elever i årskurs 9²

¹ Med bland annat Sveriges kommuner och landstings Öppna jämförelser

² Meritvärdet baseras i statistiken på betyg i 17 ämnen fr o m år 2015. Tidigare baserades meritvärdet på de 16 bästa betygen.

Elevresultaten är höga också när hänsyn tas till att Nacka har en gynnsam elevsammansättning, främst en hög utbildningsnivå bland föräldrarna. Resultatet ligger särskilt högt i förhållande till det förväntade modellberäknade värdet i Sveriges kommuner och landstings (SKL) modell när det gäller meritvärdet. Även andelen behöriga till yrkesprogram och andelen som nått kunskapskraven i alla ämnen ligger något över det förväntade värdet.

Skolors resultat i Salsa-modellen³

Tabellen nedan visar skolors betygsresultat i Salsa-modellen, som är en modell som försöker ta hänsyn till skillnader i skolors elevsammansättning.

Samtliga elva skolor, med resultat som redovisas, har ett meritvärde som ligger över det förväntade värdet 2017. När det gäller andelen som nått kunskapskraven i alla ämnen är det sju skolor som ligger över vad som förväntas utifrån elevernas bakgrundsfaktorer. Tre skolor ligger på eller nära det förväntade värdet, medan en skola, Björknässkolan, ligger under det förväntade. Björknässkolans uppgifter inkluderar även resultat för elever i de särskilda undervisningsgrupperna på Centrumskolan och Alphyddan, som i genomsnitt har lägre resultat än övriga elever på Björknässkolan.

Skolor som har legat stabilt över det förväntade utfallet både när det gäller meritvärde och andel som når kunskapskraven de tre senaste åren är Internationella Engelska skolan, Kunskapsskolan Nacka, Myrsjöskolan, Saltsjöbadens samskola och Stavsborgsskolan.

³ Analysverktyget SALSA har utvecklats av Skolverket och visar hur en skolas betygsresultat förhåller sig till ett förväntat, modellberäknat betygsresultat. Det förväntade värdet beräknas utifrån bakgrundsfaktorer (föräldrars utbildningsnivå, andel nyinvandrade elever, andel pojkar) som man funnit kan förklara skillnader i betygsresultatet mellan skolor. En positiv avvikelse värde visar att skolan har bättre resultat än förväntat med hänsyn till dessa bakgrundsfaktorer, medan en negativ avvikelse innebär att skolans resultat är sämre än förväntat.

Tabell 1: Resultat i Skolverkets salsa-modell avseende betyg i årskurs 9

Skola	Andel (%) som uppnått kunskapskraven	Meritvärde	Avvikelse från förväntat värde enl salsa-modellen					
			Andel (%) som uppnått kunskapskraven			Meritvärde		
	2017	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Björknässkolan*	76	242	-4	-7	-8	6	-3	2
Eklidens skola	91	272	4	3	0	-2	18	14
Internat Engelska Skolan i Nacka	96	286	2	2	5	22	25	30
Johannes Petri skola	89	260	-2	3	1	1	4	10
Kunskapsskolan Nacka	100	282	3	4	9	21	18	23
Kunskapsskolan Saltsjöbaden	95	295	3	0	-1	36	15	28
Montessoriskolan Castello	78	242	-1	0	0	28	-1	9
Myrsjöskolan	95	273	8	7	6	23	22	23
Saltsjöbadens samskola	95	274	3	2	8	12	15	23
Skuru skola	94	268	-1	3	1	11	12	7
Stavsborgsskolan	85	249	5	9	3	14	22	4

*2014 och 2015 ingår inte elever på Centrum- och Alphyddeskolan.

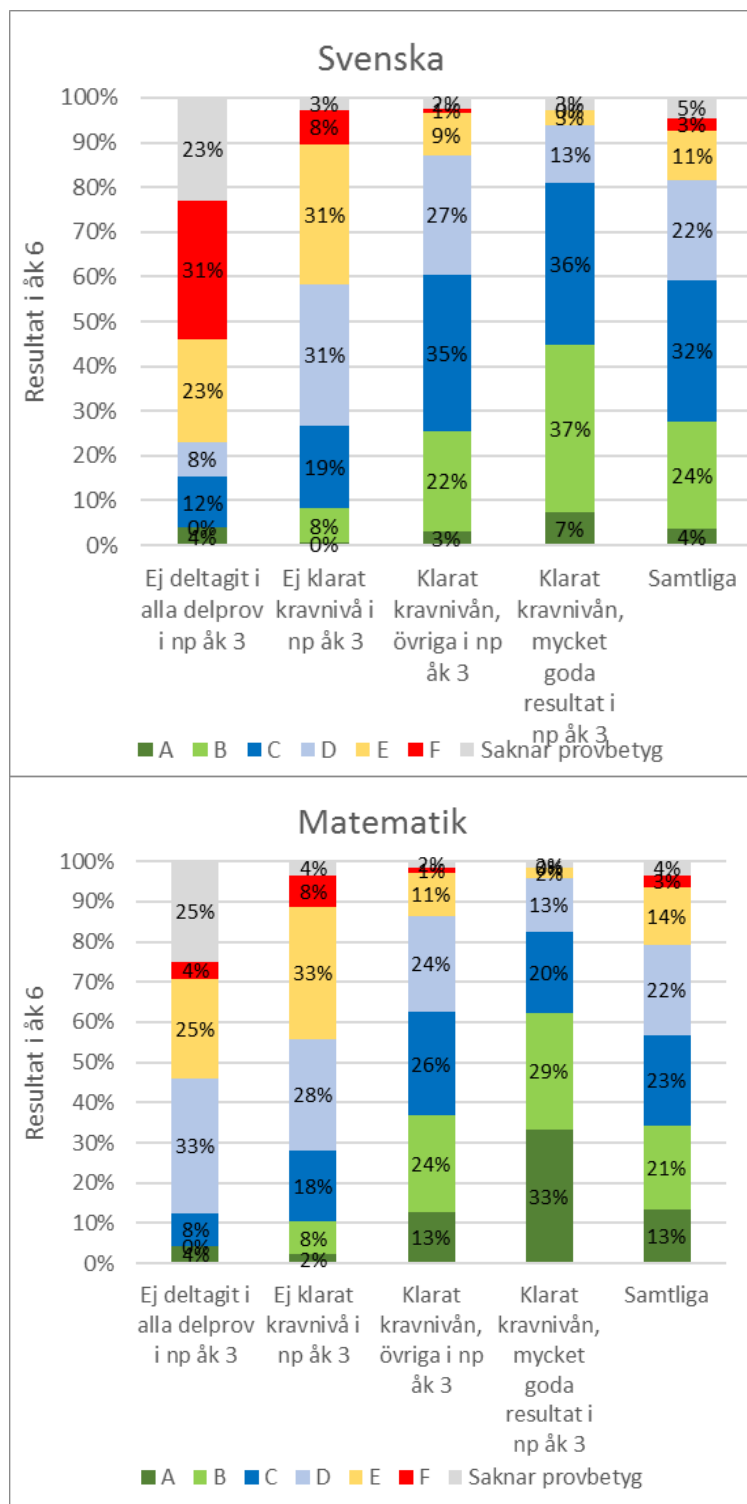
Uppgifterna för 2016 är exkl elever med okänd bakgrund.

Källa: Skolverkets Salsa-databas

Hur utvecklas elevers resultat i det nationella provet mellan årskurs 3 och 6?

Utbildningsenheten har jämfört elevers resultat i nationellt prov i årskurs 3 med resultatet eleverna fick i årskurs 6. Jämförelsen har gjorts på individnivå. För att elevgrupperna ska kunna brytas ned på skolnivå har resultaten lagts samman för två år. Jämförelsen omfattar därför elever i årskurs 6 våren 2016 och våren 2017. Jämförelsen omfattar de totalt 2 411 elever som också gått i skolor i Nacka i årskurs 3.

Figur 2: Resultat i nationellt prov i årskurs 6, våren 2016 och våren 2017, med indelning i grupper utifrån resultaten i nationellt prov i årskurs 3 tre år tidigare, elever i skolor i Nacka

Diagrammen ovan visar hur resultaten i nationellt prov i årskurs 6 varierar beroende på resultaten i provet i årskurs 3.

I den första stapeln visas provresultatet för de elever som inte deltog i alla delprov i årskurs 3, en mycket liten grupp, en procent av samtliga elever (24 respektive 26 elever). Dessa elever har relativt låga provbetyg i årskurs 6.

I den andra stapeln från vänster visas provresultaten för elever som inte klarade kravnivån i alla delprov i årskurs 3, vilket är ungefär en femtedel av eleverna (503 elever i matematik och 404 i svenska). Resultaten för dessa elever är blandade. Nästan nio av tio fick godkänt betyg, och nästan en av tio fick A eller B i provbetyg. En del, åtta procent, fick F, inte godkänt provbetyg och några fick inget provbetyg.

I den fjärde stapeln från vänster finns eleverna som i provet i årskurs 3 fick mycket goda resultat⁴. Dessa elever hade i hög grad goda provresultat även i årskurs 6. Drygt sex av tio av dem fick A eller B i provbetyg i matematik, jämfört med var tredje elev sammantaget. Färre elever fick höga provbetyg i svenska än i matematik. I svenska fick 45 procent av eleverna med mycket goda resultat i årskurs 3 A eller B i årskurs 6. I grupperna med goda resultat i årskurs 3 finns också en del elever som fick låga provbetyg. Ungefär femton procent av dessa elever fick D eller E.

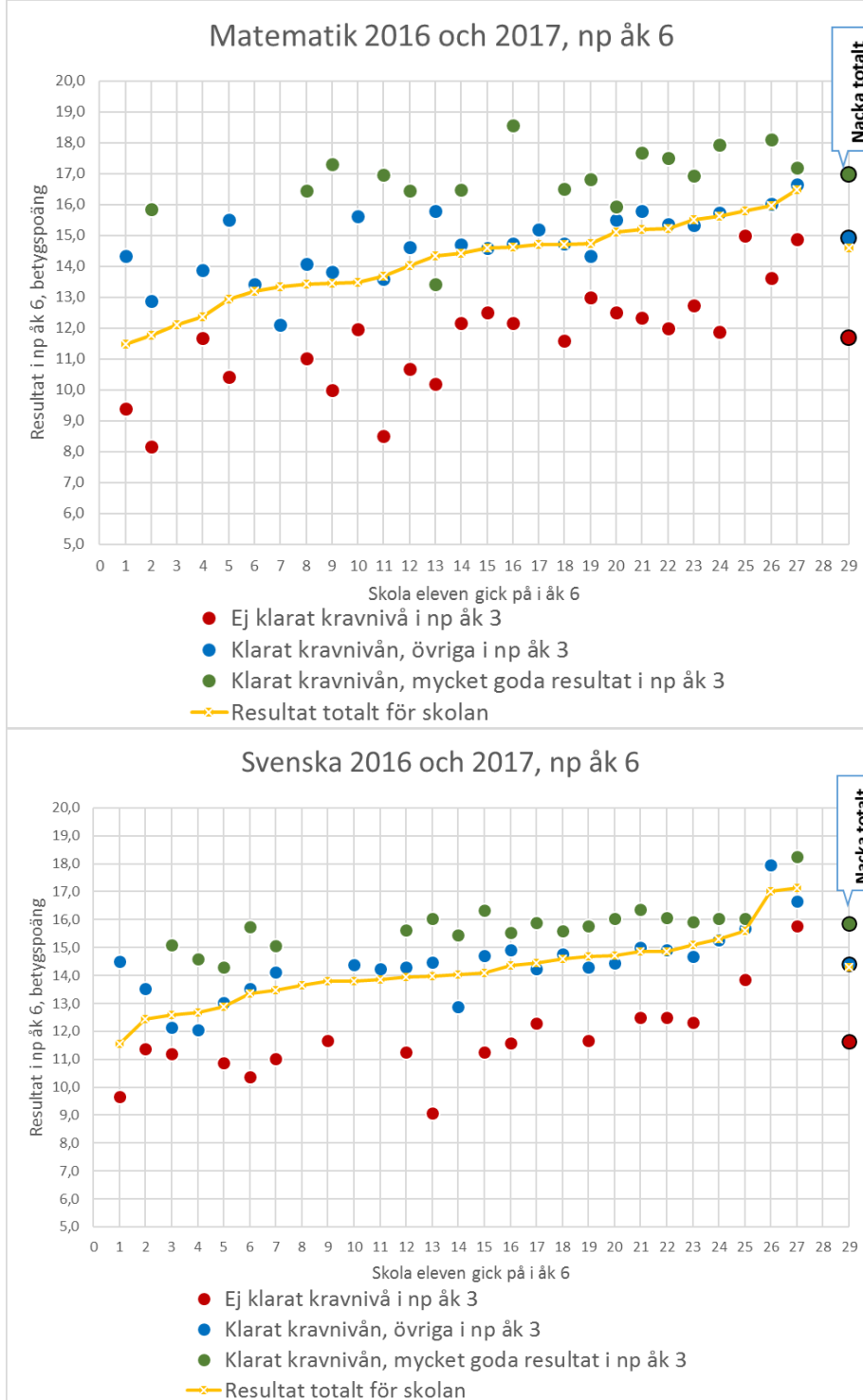
Jämförelsen visar alltså inte oväntat att det finns ett samband mellan elevers resultat i provet i årskurs 3 och 6. Bland dem som inte nått kravnivån i provet i årskurs 3 fick de flesta godkända och en del till och med höga provbetyg i årskurs 6. Vad ligger bakom denna utveckling? Det finns också elever som trots mycket goda resultat i årskurs 3 inte når så höga resultat i årskurs 6. Kan det vara elever som inte fått tillräcklig stimulans, eller finns andra förklaringar? För att kunna gå vidare i analysen har utbildningsenheten tagit fram uppgifter per skola.

Diagrammen nedan visar betygspoäng i det nationella provet i årskurs 6 för de olika skolorna i Nacka. Den gula linjen visar betygspoängen för alla elever på skolan. Prickarna visar betygspoäng för elever med olika resultat i årskurs 3. I en del fall saknas prickar för en skola vilket beror på att det är färre än tio elever i gruppen på skolan.

Resultaten i de olika grupperna varierar en del mellan skolorna. Störst är variationen för gruppen elever som inte klarade kravnivån i årskurs 3, främst i matematik. Där skiljer det cirka 6-7 betygspoäng mellan skolorna som ligger högst och lägst. När det gäller resultaten för elever med mycket goda resultat i årskurs 3 är skillnaden mellan skolorna som ligger högst och lägst cirka 3 poäng.

⁴ Elever som hade max-poäng eller högst ett missat poäng per delprov.

Figur 3: Betygspoäng⁵ i nationellt prov i årskurs 6, våren 2016 och 2017, med indelning i grupper utifrån resultaten i nationellt prov i årskurs 3 tre år tidigare, betygspoäng per grupp per skola i Nacka. Omfattar elever som gått i skolor i Nacka i åk 3 och 6. Resultat visas för grupper med minst tio elever. Skolorna har inte samma nummer i diagrammet för matematik som i diagrammet för svenska.

⁵ Betygspoängen beräknas genom A=20, B=17,5, C=15, D=12,5, E=10 och F=0.

Diagrammen tyder alltså på att det finns en skillnad mellan skolorna framförallt när det gäller elevgruppen som inte klarade kravnivån i årskurs 3. Innebär detta att skolorna är olika bra på att stödja dessa elever, eller är det andra förklaringar som ligger bakom? Utbildningsenheten kommer att diskutera dessa resultat med rektorerna i resultatdialoger under våren.

Hur utvecklas elevers betyg mellan årskurs 6 och 9?

En liknande jämförelse kan göras mellan betygen i årskurs 6 och 9. Dessa uppgifter har utbildningsenheten fått av Skolverket, och uppgifterna avser endast Nacka totalt. Resultaten gäller cirka 1 085 elever⁶ som gick ut årskurs 9 våren 2017 i skolor i Nacka. Uppgifterna kan jämföras med de uppgifter som redovisades för utbildningsnämnden i december 2016 avseende våren 2016. I år har inte uppgifter redovisats på nationell nivå.

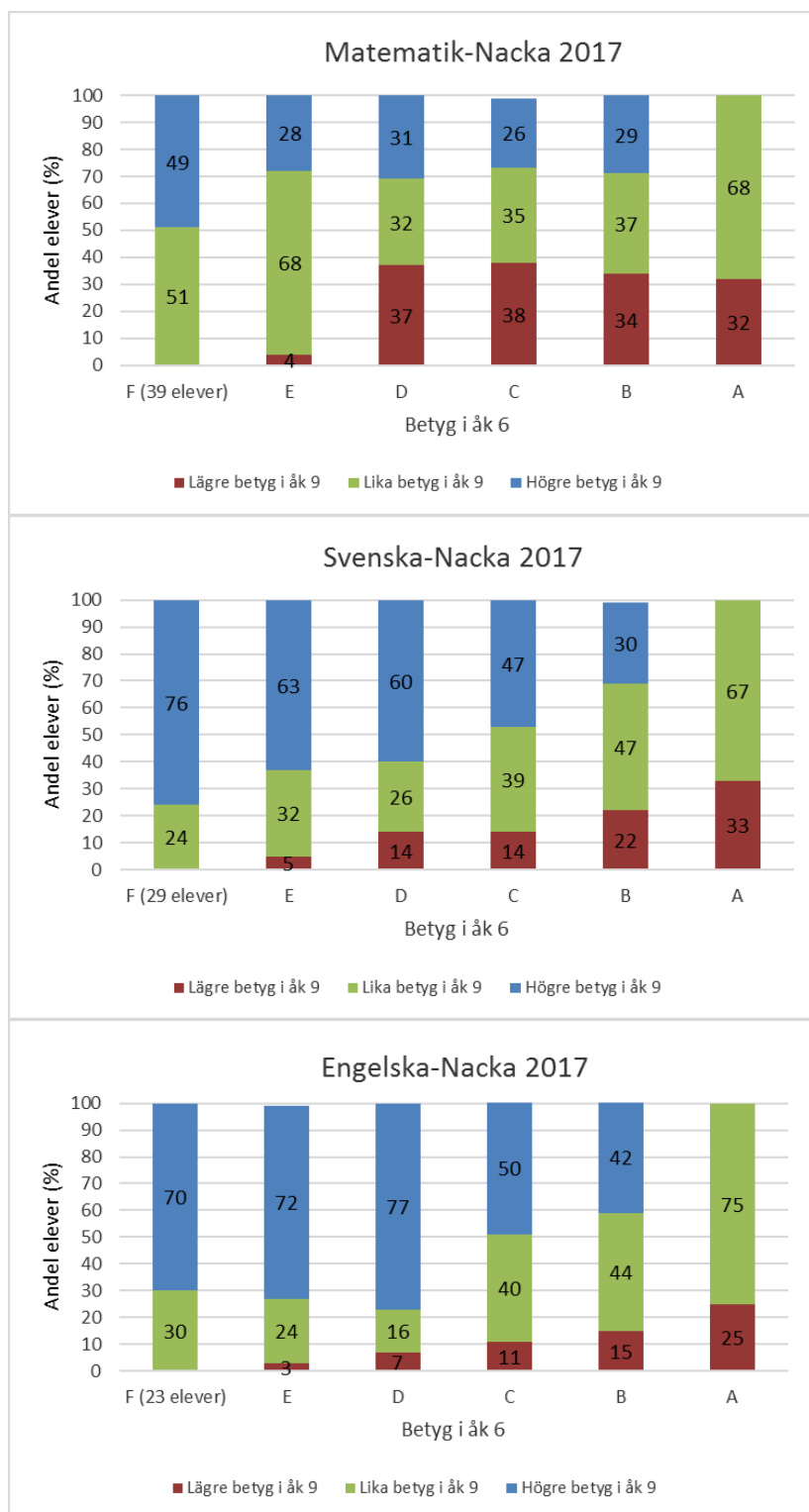
Som diagrammen nedan visar får många elever högre betyg i årskurs 9 än i årskurs 6. Fyra av tio elever höjde sitt betyg i svenska och engelska. Andelen var lägre i matematik, där en av fyra elever höjde sitt betyg. I matematik var det, till skillnad från övriga ämnen, vanligare att sänka sitt betyg än att höja det mellan årskurs 6 och 9.

Även föregående år avvek matematiken från mönstret för övriga ämnen. Andelen elever som höjde betyget har dock ökat något i matematik medan den minskat i svenska jämfört med föregående år.

Det är få elever som fått betyget F i årskurs 6, 23-39 elever. De flesta av dem höjde sitt betyg till årskurs 9 om det gällde svenska eller engelska. I matematik fick hälften ett högre och godkänt betyg i årskurs 9. Föregående år var det fler som höjde sitt betyg till årskurs 9, men det bör tilläggas att gruppen är liten. Antalet elever som då hade F i årskurs 6 var då mindre (8-21 elever).

⁶ Vissa elever kan ha gått i en skola utanför Nacka i årskurs 6.

Figur 4: Betyg i årskurs 9 med indelning efter betygen i årskurs 6, elever i skolor i Nacka, våren 2017

I andra ämnen är redovisningen inte fullständig varför inga diagram redovisas. Resultaten visar att hälften eller fler av eleverna höjer sina betyg i ämnen som slöjd, musik, teknik, idrott och hälsa samt hem- och konsumentkunskap.

Avvikelse mellan nationellt prov och betyg i årskurs 6 och 9

De nationella proven är inte examensprov och är därmed inte avgörande för elevens slutbetyg. Läraren utgår vid betygssättning utifrån den samlade informationen om en elevs kunskaper. Analyser av hur provresultaten på skol- och kommunnivå förhåller sig till slutbetygen ska enligt Skolverket vara en del i kvalitetsarbetet kring bedömning.

Det vanligaste är att eleven får samma slutbetyg i årskurs 9 som hen fått i provbetyg. I matematik och engelska fick tre av fyra det, medan det var lite lägre i svenska, där sex av tio elever fick samma betyg som provbetyget. Det är vanligare att elever får högre slutbetyg än provbetyg i svenska och i matematik än i engelska.

Mönstret för avvikelserna mellan prov och slutbetyg i årskurs 9 i Nacka är ungefär lika stora som tidigare år. I svenska och engelska är avvikelserna ungefär detsamma som i riket. När det gäller matematik är det i riket fler än tidigare som fått högre slutbetyg än provbetyg. I Nacka har andelen dock inte ökat.

Avvikelse mellan slutbetyg och provbetyg varierar en del mellan skolor och mellan ämnen. Det var något högre andel som fick högre slutbetyg än provbetyg på de kommunala skolorna sammantaget än på de fristående.

Tabell 2: Andel (%) elever med lägre, lika eller högre slutbetyg än provbetyget, årskurs 9, våren 2017

Organisation	Svenska			Matematik			Engelska		
	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre
Riket, Samtliga	10	61	30	1	60	39	13	74	13
Nacka totalt	14	58	28	1	70	29	12	76	12
Nacka kommunala	12	59	30	1	66	33	11	75	14
Nacka fristående	19	57	24	2	76	22	13	79	9

I årskurs 6 fick tre av fyra elever samma betyg som provbetyg i engelska och matematik. Liksom i årskurs 9 var det vanligare att betyg och provbetyg skiljer sig åt i svenska än i engelska och matematik. Två av tre elever fick samma betyg som provbetyg i svenska.

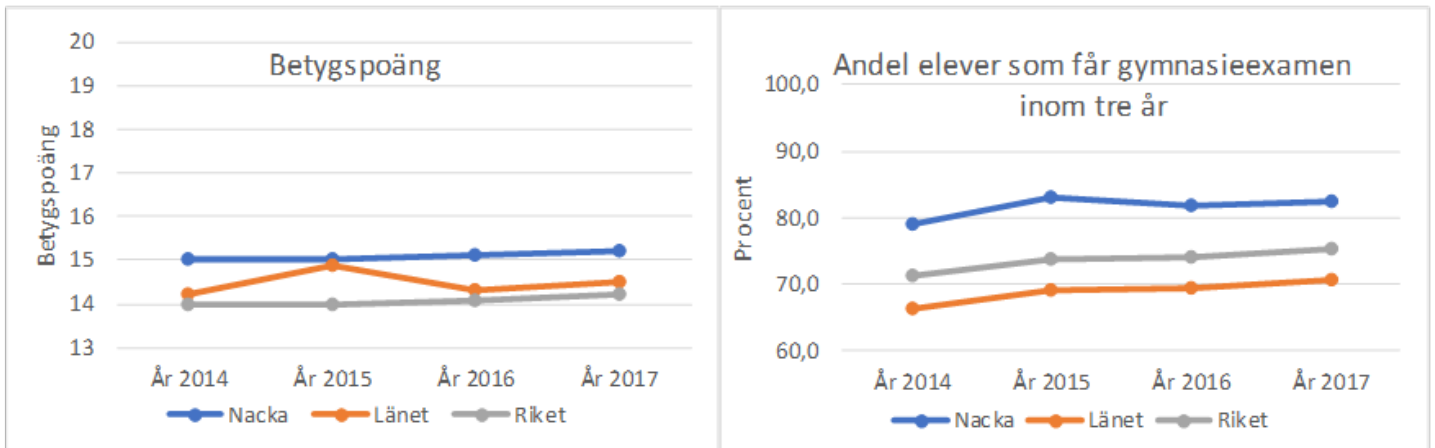
Skillnaderna mellan betyg och provbetyg i årskurs 6 i Nacka följer ungefär mönstret i riket. Det var något färre som fick högre betyg än provbetyg i Nacka än i riket i matematik, medan något fler fick högre betyg i svenska. Även här finns en variation mellan skolor. De kommunala skolorna hade sammantaget en högre andel elever med högre betyg än provbetyg än de fristående.

Gymnasieskolan – elever i Nackas gymnasieskolor

De genomsnittliga resultaten för elever i Nackas gymnasieskolor fortsätter att vara goda. År 2017 var det fjärde året för avgångselever som fått sin utbildning i nya gymnasieskolor, Gy11. Det är också den årskull som hitintills haft bäst genomsnittligt betygsresultat i Nackas

skolor. Den genomsnittliga betygspoängen var 15,2, andel elever av avgångskullen som tog gymnasieexamen var 95 procent och andel elever som tog sin gymnasieexamen inom avsedda tre år var 83 procent. De två senare måtten tangerar 2015 års resultat (avrundade värden).

Figur 5: Betygsstatistik för elever som slutfört gymnasieskolan, (elever i skolor i Nacka)

Spridning av resultaten

Det är eleverna på de studieförberedande programmen som har de högsta betygsresultaten och som tog gymnasieexamen i högre grad än eleverna på yrkesprogrammen. Nackas elever på studieförberedande program har bättre resultat än både Stockholms län och riket och har haft det sedan mätningarna för Gy11 började år 2014.

För eleverna på yrkesprogrammen är betygsresultatet i nivå med rikets och lägre än länets. Andel elever på yrkesprogrammen som tar sin gymnasieexamen inom tre år är högre än i länet men lägre än i riket. Tidigare år har Nackas resultat för yrkesprogrammen genomgående varit högre än både länets och rikets.

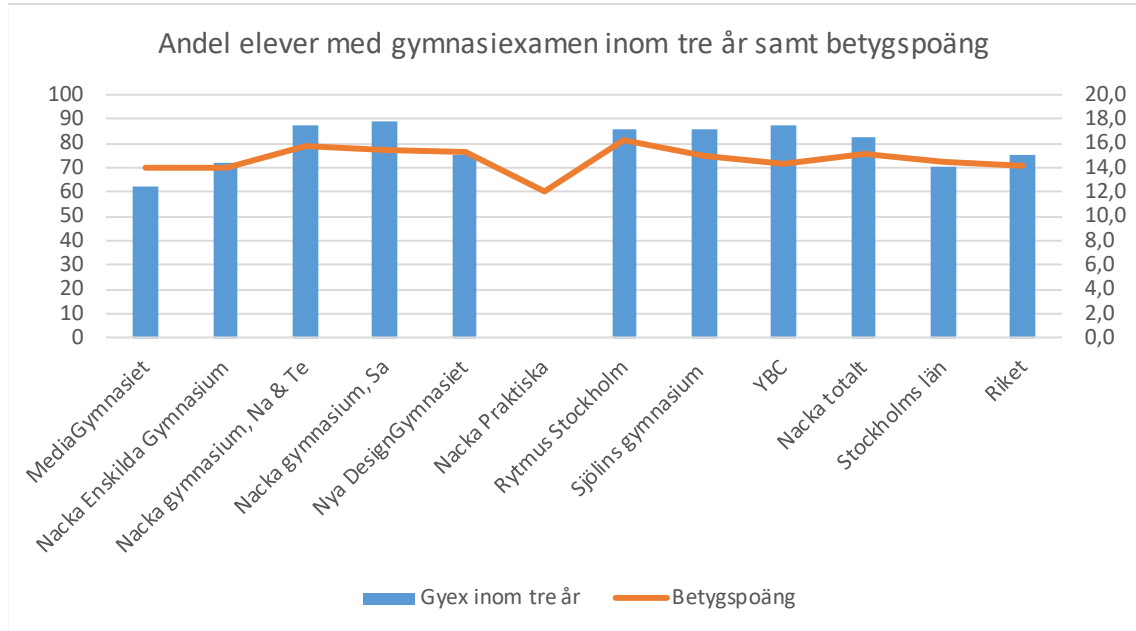
Tabell 3: Resultatredovisning gymnasieskolor i Nacka åren 2014-2017

	Elever med avgångsbetyg från nationellt program												
	Andel avgångselever med gymnasieexamen inom tre år, nationella program (%)				Antal elever	Andel avgångselever med gymnasieexamen (%)				Betygspoäng (elever med examen eller studiebevis)			
	vt 2014	vt 2015	vt 2016	vt 2017		vt 2014	vt 2015	vt 2016	vt 2017	vt 2014	vt 2015	vt 2016	vt 2017
Nationella program					vt 2017								
MediaGymnasiet i Nacka Strand	75	67	71	63	121	90	81	94	88	14,7	14,1	14,7	14,0
Nacka Enskilda Gymnasium	87	73	72	72	46	91	87	83	94	13,4	14,1	14,0	14,0
Nacka gymnasium, Natur & Teknik	84	88	86	88	264	96	98	97	98	15,4	15,3	15,1	15,8
Nacka gymnasium, Samhälle			89	89	335	96	98	96	98	15,0	15,0	15,0	15,5
Nya DesignGymnasiet	72	81	83	75	55	86	98	100	95	14,8	15,4	15,5	15,3
Nacka Praktiska	65	58	50	..	22	74	84	74	77	13,0	12,6	12,1	12,1
Rytmus Stockholm	77	91	82	86	188	94	96	93	93	16,2	16,8	15,8	16,3
Sjölins gymnasium Nacka	74	88	76	86	110	94	97	84	95	13,8	14,3	13,7	14,9
YBC, Young Business Creatives	82	80	78	88	119	100	98	93	95	15,7	14,7	13,4	14,3
Nacka totalt	79	83	82	83	1 260	93	95	94	95	15,0	15,0	14,8	15,2
Stockholms län	66	69	70	71	17 666	87	87	88	89	14,2	14,2	14,3	14,5
Riket	71	74	74	75	81 595	89	89	90	90	14,0	14,0	14,1	14,2
Yrkesprogram i Nacka	71	80	79	69	120	86	95	91	93	13,5	13,3	13,3	13,1
Yrkesprogram i Stockholms län	56	61	62	63	3 541	81	82	84	86	12,9	12,9	13,0	13,7
Yrkesprogram i riket	67	70	71	72	26 762	84	86	87	88	13,0	12,9	13,0	13,1
Högskoleförb program i Nacka län	81	84	82	84	1 140	94	95	94	95	15,5	15,3	15,0	15,5
Högskoleförb program i riket	69	71	71	72	14 125	88	91	89	89	14,6	14,6	14,7	14,9
Högskoleförb program i riket	74	76	76	77	54 833	91	91	91	91	14,6	14,5	14,6	14,8

Som framgår av ovanstående tabell och nedanstående diagram är spridningen mellan gymnasieskolorna stor. Högst betygspoäng har Rytmus med 16,3 och lägst har Nacka Praktiska med 12,1. Högst genomströmning inom tre år har Nackas tre kommunala enheter.

Det ska dock noteras att gymnasieskolorna är olika populära och har därmed skillnad i antagningspoängen från grundskolan. Utgångsläget vad gäller elevernas bakgrundskunskaper skiftar därmed. Utbildningsenheten kommer att återkomma med ett ärende där elevernas progression under gymnasietiden kommer att redovisas.

Figur 6: Andel elever i Nackas gymnasieskolor som tagit gymnasieexamen inom tre år samt betygspoäng för avgångselever år 2017. För Nacka Praktiska redovisas inga resultat för andel som tagit gymnasieexamen på grund av för få elever.

Gymnasieskolan – folkbokförda Nackaelever

Utifrån perspektivet folkbokförda Nackaelever är det genomsnittliga betygsgenomsnittet 15,2 vilket är en ökning jämfört med de tre tidigare årens 14,9 och det ligger nu på samma nivå som gymnasieskolorna i Nacka. Andel avgångselever som tog gymnasieexamen inom tre år är för Nacka 79 procent, länet 71 och riket 75.

Utbildningsenhetens bedömning

Att alla barn och elever utvecklas maximalt och att alla skolor håller en hög kvalitet är två av utbildningsnämndens fokusområden. Maximal utveckling innebär att det inte är tillräckligt att nå höga resultat vid en viss tidpunkt, det är också nödvändigt att titta på elevernas resultatutveckling i grundskolan för att sätta fokus på att alla elever, oavsett utgångsläge, ges stöd och stimulans för att utvecklas vidare.

En slutsats från jämförelserna av resultatutvecklingen som visas i denna skrivelse är att att eleverna i Nacka stor utsträckning ges möjlighet att utvecklas och få en positiv utveckling av sina kunskaper så som de kan fångas i nationella prov och betyg. Inte oväntat finns ett samband mellan elevers provresultat i årskurs 3 och 6, och mellan betygen i årskurs 6 och 9. Men det finns också en hel del elever som avviker från mönstret, och framförallt är det många som inte nått kravnivån i samtliga delprov i årskurs 3 som sedan får goda resultat i årskurs 6. Få elever ligger kvar på betyget F när de går ut årskurs 9. Mönstren vi ser i betygsutvecklingen inom matematikämnet ger dock upphov till frågor om eleverna i Nacka kan ges mer utmanande och stimulerande matematikundervisning för att i ännu högre grad kunna behålla en hög betygsnivå eller höja betyget efter årskurs 6.

I denna skrivelse visas för första gången också jämförelsen mellan resultat i nationella prov i årskurs 3 och 6 på skolnivå. Dessa resultat kommer att diskuteras med rektorerna på de resultatdialoger som utbildningsenheten genomför under våren. Syftet är att tillsammans kunna tolka uppgifterna, men också att stimulera skolors arbete.

Denna skrivelse visar att det finns tydliga skillnader mellan gymnasieskolornas resultat. Sannolikt hänger skillnaderna delvis samman med att eleverna på olika skolor har olika förkunskaper. Utbildningsenheten kommer att beställa förädlingsvärden från Statistiska centralbyrån, SCB, för att kunna göra mer relevanta jämförelser av skolornas betygsresultat. Förädlingsvärdena tar hänsyn till vilka meritvärden elever på olika gymnasieskolor hade när de lämnade årskurs 9. Detta kommer att redovisas för utbildningsnämnden i resultatredovisningen i september, och diskuteras med rektorerna i kvalitetsuppföljningen under hösten.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Utgångspunkten för denna studie är att alla elever, oavsett utgångsläge, ges stöd och stimulans för att utvecklas vidare. Underlaget kan användas för att stimulera och stödja skolorna i arbetet med detta.

Lotta Valentin
Enhetschef utbildningsenheten

Carina Legerius
Utvärderingsexpert
Tf bitr enhetschef

Jill Salander
Expert gymnasieskolan